

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon številka 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 24. marca 1940.

ŠTEV. 12.

VSEM cenjenim naročnikom, inserentom in sotrudnikom vesele

velikonočne praznike.

UREDNIŠTVO in UPRAVA.

Zunanji pregled

Mir, ki ga je morala skleniti Finska s Sovjetsko Rusijo, je bil najznačilnejši politični dogodek zadnjih dni. Finska bo morala odstopiti Karelijsko ožino, za katero so se zadnje čase bili srditi boji ter še mnogo drugega ozemlja. To mirovno pogodbo je 15. t. m. sprejel tudi finski parlament.

Finska je sprejela tako **težke mirovne pogodbe** radi tega, ker so se morali udati predvsem pritisku Norveške in Švedske, ki se zaradi Finske nista hoteli zaplesti v vojno in pa zato, ker so ostali brez pomoči od zunaj in je njihova mala armada bila že popolnoma izčrpana. Vendar pa ni v mirovni pogodbi nikakih političnih obveznosti in Finska je ohranila svojo svobodo in nezavisnost.

Sovjetska vlada bo ustanovila na ozemlju, ki ga je sedaj osvojila, finsko-sovjetsko republiko, katere glavno mesto bo iz bojov znani Viborg.

Sovjeti so izgubili po finskih cenitvah na vseh finskih frontah najmanj 300.000 mož, morda pa tudi 400.000. V zadnjih bojih so bile povprečne izgube sovjetskih čet od 4000 do 5000 vojakov na dan.

Večina evropskega tiska dolži Švedsko, da je ona kriva, če je morala Finska sprejeti težke sovjetske pogoje, ker ni hotela dopustiti prevoza zavezniških čet, niti ni sama nudila Finski zadostne pomoči. K temu naglašajo, da je prišla sedaj Švedska na vrsto. Švedska pa tudi Norveška sta sedaj izjavile svojo pripravljenost, da skleneta vojaško zvezo s Finsko. Če bi to storili prej, bi bil položaj na severu najbrž drugačen.

Nemški zunanji minister Ribbentrop se je pretekli dni mudil v Rimu. Kaj je dosegel pri italijanski vladi, ni znano. Baje je hotel pregovoriti Italijo, da bi se

osnovala zveza Italija, Nemčija, Rusija. Izgleda, da Italija za enkrat še noče spremeniti smeri svoje sedanje zunanje politike.

Za Balkan prihajajo zopet težji trenutki. Radi diplomatskega neuspeha, ki sta ga doživeli Francija in Anglija na severu (mir med Finsko in Rusijo) bosta skušali prenesti vojno na Balkan in na Črno morje, da bi tu oslabili Ruse in obenem prijeli Nemčijo iz boka. To pa je predvsem odvisno od zadržanja Italije, hi hoče v tem evropskem prostoru imeti odločilno besedo.

V ospredju je spet Romunija. Nemčija se prizadeva, da bi se sklenila pogodba med Romunijo in Sovjetsko Rusijo. S tem hoče preprečiti, da bi se naša soseda postavila na stran Francije in Anglije, obenem pa bi si zavarovala bok in bi lahko nemoteno spravljala svoje dobave iz Rusije.

Odposlanec predsednika Zedinjenih držav Welles je končal svoje obiske v najvažnejših evropskih prestolnicah, kjer se je na lastne oči prepričal o brezupnosti sedanjega političnega položaja v Evropi. Na povratku se je še enkrat ustavil v Rimu, kjer se je ponovno sestel s predsednikom italijanske vlade in z papežem.

Na nemško-francoski fronti je vladal tudi v preteklih dnevih običajni mir. Z izboljšanjem vremenskih razmer se na frontah obeta večja delavnost.

Učiteljsko zborovanje

Učiteljsko društvo za srez Lendava je zborovalo 16. marca v Črenšovcih.

Pred dnevnim redom je predsednik pozdravil novopristopivše člane, nato je podal situacijsko poročilo in o tem kakšne korake je storilo učiteljsko udruženje v prid šole in učiteljskega stanu.

Sledil je referat g. Humarja o psihoanalizi. Predavatelj je na prav spreten način podal na podlagi Freudove psihoanalize za vse glavne izsledke in nauke te vede.

Agilen društveni odbor pripravlja tridnevne hospitacije učiteljstva lendavskega sreza na Poskusni šoli v Ljubljani. Hospitacije se bodo vršile v drugi polovici aprila.

Na zborovanju je bilo tudi sklenjeno, da bo društvo organiziralo po letih kino predstave poučne vsebine.

Domači pregled

Uredba o volitvah narodnih poslancev je bila razglašena v „Službenih novinah“. S tem je stopil novi volivni zakon v veljavo. Glavne določbe so take, kakršne so bile že znane. Slovenija bo v 6 okrožjih volila 29 poslancev. Prekmurje spada v 3 volilno okrožje s sedežem v Murški Soboti. V to okrožje še spadajo srez Maribor levi breg, Maribor mesto, Ljutomer in Ptuj. Koliko se ima v posameznih volilnih okrožjih izvoliti poslancev, bo določil državni odbor na podlagi celotnega števila prebivalstva po poslednjem ljudskem štetju. Na vsakih 40.000 prebivalcev pa pride po en poslanec. Prav co voliti imajo vsi državljani moškega spola, ki so dovršili 21 let starosti. Glasovanje se vrši s kroglicami. Takoj po končanem glasovanju se mora pred voliščem javno razglasiti, koliko glasov so dobile posamezne kandidatne liste. Po predhodnih določbah se bo v 3 volilnem okrožju volilo 7 poslancev.

Oporoko pokojnega voditelja demokratske stranke, večkratnega predsednika vlade in ministra Ljube Davidoviča, so pred dnevi odprli na sodišču. Umrl je brez premoženja. Svojemu nečaku zapušča le skromno hišico v Beogradu.

Madžarska manjšina na Hrvatskem je začela izdajati svoje glasilo „A Nép“. Prva številka je že izšla v Zagrebu.

Jugoslovansko-romunska trgovinska zbornica, katere naloga je, da doseže povečanje trgovine med obema državama, je bila v nedeljo otvorjena v naši prestolnici. Navzoča sta bila tudi romunski in jugoslovanski trgovinski minister.

Med komunisti in socialisti v naši državi je prišlo do popolnega preloma. V svoji okrožnici pravijo socialisti, da re radi sklenitve sporazuma med Sovjetsko unijo in nemško vlado prenehalo vsako sodelovanje med njimi in komunisti ter bodo odslej naprej hodili svoja pota.

Banovina Hrvatska bo imela že s prvim aprilom svoj reden proračun. Znašal bo približno pol-

drugo milijardo dinarjev. Sestavljen je iz vidika čim večje štednje. Država bo izročila banovini Hrvatski vse dosedanje državne neposredne davke s hrvatskega ozemlja z izjemo davka na poslovni promet.

Revizija uredbe o internacijah pripravlja vlada. V bodoče bo, po izjavah ministra pravde, krivdo ali nekrivdo internirancev preiskovalo redno sodišče. Kogar bo sodišče proglasilo za nedolžnega bo izpuščen.

„**Srpska reč**“, ki je zastopala skrajno sbrbsko smer v banovini Hrvatski, je banska oblast zabranila nadaljoje izhajanje. Tednik je začel izhajati šele pred par meseci.

Zvišanje poštne pristojbin

Z odlokom poštne ministarstva so spremenjene naslednje poštne takse:

1. za tiskane posetnice v odprti kuverti, s katerimi se izrekajo čestitke, voščila in sožalja z največ pet besedami, se zviša taksa od 0 25 na 0 50 d;
2. za priporočene pošiljke se zviša pristojbina a) za krajevni promet od 2 na 3 din, b) za Grčijo, Romunijo in Turčijo od 3 na 4 din in c) za vse druge države od 4 na 5 din;

3. za povratnice in plačilna obvestila: a) pri predaji pošiljke za krajevni promet od 2 na 3 din, za medkrajevni promet od 3 na 4 din; b) za mednarodni promet za Grčijo, Turčijo in Romunijo od 3 na 4, za vse druge države od 4 na 5 din; c) po izročitvi pošiljke: za notranji krajevni promet od 3 na 4 din, za medkrajevni promet od 4 50 na 5 50 din, za mednarodni promet: za Grčijo, Romunijo in Turčijo od 6 na 7 din, za vse druge države od 7 na 8 din;

4. za proizvodnice: a) za krajevni promet od 3 na 4 din, za medkrajevni promet od 4 50 na 5 50 din; b) za mednarodni promet za države Balkanske zveze od 6 na 7 din, za druge države 8 din;

5. za zahtevo vrnitve pošiljke, spremembe naslova, zmanjšanje ali popolno odpoved odkupnega zneska v notranjem prometu od 4 50 na 5 50 din, v mednarodnem prometu pa od 8 na 9 din.

Z istim odlokom je spremenjen člen 70. pravilnika za notranjo poštno službo 1. del ter je pošiljatelju zvišana odškodnina od 50 na 200 din v primeru, da bi se priporočena pošiljka izgubila v notranjem prometu.

Vesele Velikonočne praznike Vam želi — BATA.

M. Sobota, 20. marca 1940.

Po dolgi zimi, ko je debela snežna plast mesece in mesece pokrivala zemljo, prihaja zopet veliki praznik Vstajenja. Prve pomladne sape so zavele preko ozelenelih trat in setev, mimo prvih brstečih vej, po pisani preprogi pomladnega cvetja. Po mračnih in mrzlih dnevih se nam zdi zdaj vse lažje in svetlejšje. Velikonočni čas skriva v sebi dvojni smisel: Podobe trpljenja in smrti na Golgoti do samotnega groba, ob katerem je klic aleluje padel v srca, ko je bila premagana smrt. Velika vera v večno življenje nam je bila razodeta in potrjena. Velika noč pa je poleg verskega praznika obenem največji praznik pomladi, tistega letnega časa, ki ima že v svojem imenu pomladitev in prerod. „Predrt je leden oklep zime, odvaljen je kamen na Zveličarjevem grobu, dvignite srca, kajti pomlad je tu in z njo nove nade v lepoto in srečo življenja...“ to je pesem velikonočnih zvonov, ki done preko ozelenelih trat.

Vse to nam postaja še svetlejšje ob temni človeški stvarnosti. Letos pa še mnogo bolj kakor prejšnja leta. Narodi v Evropi ne morejo iz svojega velikega petka in že leta in leta zaman čakajo na dan vstajenja in novega preporoda.

Komaj se je plegla huda gospodarska kriza, ki je izročala milijone ljudi mučni brezposelnosti, že so zagrmeli širom Evrope topovi in zaregljale strojnice svoj smrtni spev. Slovanski narodi na severu so nastopili svojo Golgoto in v trpljenju krvaveli. Čehi, Poljaki so se zrušili pod plazom nepričakovanih dogodkov. Za njih se je začel veliki teden z vsemi postajami križevega pota. Dejstvo je, da Evropa preživlja daljnosežno krizo, katere rešitev je še v mučni negotovosti. Spričo tega je razumljivo, da gledajo narodi in njih voditelji zaskrbnjeno v bližnjo bodočnost. Težko je to stanje, a prenašati ga moramo, kakor prenašamo razne telesne in duševne nevšečnosti.

Vzlic vsem sencam in ledenim sapam, ki vejejo iz vseh koncev Evrope pa le čutimo, da neprestano brste nade novega življenja. Pozabiti ne smemo, da je življenje narodov večno in da še tako hudo krizo v razmeroma kratkem času prebolijo. Kakor iz na videz mrtvih stvari poganja vsako pomlad znova mlado, novo življenje, ker so povsod skrite njegove nevidne kali, tako se obnavlja življenje ljudstva tudi tam, kjer je bilo oslabiljeno ali uničeno. To je vera malih narodov, ki čutijo vso težo težke pesti mogočnih sosedov. Eno pa je treba poudariti: Slabotnim je treba vere in zaupanja vase v svojo življensko pravico, ker le

Izjava ministra Jevrema Tomića

Kraljevska vlada je na svoji seji 7. t. m. soglasno odobrila, da se Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije prizna podpora v znesku pol milijona dinarjev kot pomoč za škodo, ki so jo utrpeli sokolske edinice od neodgovornih elementov v nekaterih krajih naše domovine. Na isti seji je bil tudi razgovor, da se izvede revizija zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije. Ob tej priliki je dal minister za telesno vzgojo naroda Jevrem Tomić za javnost nekatera pojasnila v zvezi z nameravano revizijo. Minister Jevrem Tomić je izjavil med drugim: „V zadnjih mesecih so bile izvestne reakcije proti delu sokolskih organizacij v nekaterih krajih. Nova politična konstelacija, osnovana na podlagi sporazuma, je s svojim svobodnim, demokratičnim stanjem dala možnosti, da so prišla do svojega izraza vsa mišljenja in vsa razpoloženja. Pri takem razvoju dogodkov je bila povsem pogrešno pojmovana in sirovo interpretirana akcija in vloga sokolskih organizacij, ki je njihovo delo bilo neopravičeno vezano na prejšnje režime. To zablodo, kakor vse prejšnje neumestne, kvarne in na srečo osamljene poizkuse poedinih politikov, ki so hoteli sokolsko organizacijo izrabiti v svoje svrhe, se je moglo v kalli zadužiti. Na žalost so se nedavno dogodili incidenti in je ugotovljeno, da so se izvršili iz čisto lokalnih prilik ali so bili delo ekstremnih in skrajno šovinističnih elementov, ki jim delo narodnega sporazuma ne gre v račun. — Ker so sokolske organizacije z delom takih elementov, ki se njih identiteta ni mogla ugotoviti, utrpeli znatno škodo, sem predlagal ministrskemu svetu, naj se popravi ta škoda, kolikor je mogoče. Morem z zadovoljstvom ugotoviti, da je ta moj predlog našel pri vseh članih kraljevske vlade najboljši vtisk in je kraljevska vlada sklenila, da se da Savezu SKJ podpora v znesku 500.000 din. Ta podpora se bo razdelila med one edinice, ki so utrpeli škodo, a krivcev oblast ni mogla ugotoviti. — Revizija zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije ne pojde v tem pravcu, da bi se delo Sokolstva omejilo ali celo onemogočilo. Nasprotno želimo, da Sokolstvo nadaljuje svoje nacionalno poslanstvo, ki mu pripada. Zato mora Sokolstvo svoje delo nadaljevati edino in izključno v znamenju svojih velikih tradicij, odstranjujoč iz svoje srede vse tiste, ki njegovo delo motijo ali zavirajo. — Reforme pojdejo torej v

na ta način se lahko zbudi pri prijatelju in pri nasprotniku potrebno upoštevanje. Narod v sebi razdvojen si sam piše sodbo svojega razkroja in pogina. Požrtvovalnost za narod in domovino nam mora posebno danes biti prva in poslednja zapoved. Le tako si bomo ustvarili svojo veliko noč, svoj praznik vstajenja, od koder ne bo več vrnitve v dneve velikega tedna.

tem pravcu, da se Sokolstvu da tista podpora, ki mu pripada, da bi svoje delo izvršilo do kraja. Odbor ministrov, ki so v njem poleg mene še minister vojske in mornarice general Nedčić in minister za zgradbe dr. Krek, ima nalogo, da predloži te reforme in najde način, da se odstranijo iz sokolskih vrst vsi tisti vzroki, ki zavirajo pravilno delo sokolskih organizacij. Glavni principi, ki bodo tudi nadalje ostali kot osnova sokolske organizacije, so, da ostane Sokolstvo pri svojih nacionalnih podvigih in naporih brezpogojno izven vsakega političnega vpliva. V splošnem so se ta načela tudi doslej spoštovala v našem Sokolstvu, ki je bilo eno izmed najvažnejših nosilcev naše narodne misli in naših skupnih nacionalnih stremiljenj. Od prvega dne sem z veliko pozornostjo in posebnim zanimanjem spremljal delo sokolskih organizacij in jim nudi podporo pri vseh koristnih podvigih. Prav tako pa moram z zadovoljstvom ugotoviti, da sem tudi jaz z druge strani vedno naletel na popolno razumevanje in na iskreno sodelovanje sokolskih organizacij. Sokoli naj bodo prepričani, da bom kot resorni minister z njimi sodeloval in da si bom prizadeval, da se pri teh reformah dostojanstvo Sokolstva ne bo stavilo v nikako dnevno vprašanje. — Končno je delo Sokolstva našlo priznanja tudi na Najvišjem mestu. Tako priznanje je izkazano napram sokolski župi Sarajevo, ki je slavila 9. in 10. t. m. svoj 30 letni jubilej. V imenu Nj. Vel. kralja Petja II. so kraljevi namestniki odlikovali prapor župe Sarajevo z redom Sv. Save III. stopnje.“

Pregled motornih vozil

Redni letni pregled vseh motornih vozil v smislu toč. 4 pravilnika ministrstva not. poslov v dne 26 IX. 1928 Uradni list št. 336/100 bo izvršila komisija za pregled motornih vozil pri predstojništvu mestne policije v Mariboru dne 8 aprila 1940 ob pol 9 uri v Murski Soboti za vsa vozila sreza Murska Sobota in istega dne ob 14 uri v Lendavi, za vsa vozila iz sreza Lendava.

Vsak lastnik motornega vozila ima prinesiti s seboj prometno knjižico z državnim kolekom 100.— din po tar. post. 90a taksnega zakona za potrdilo v prometni knjižici in določeno takso za pregled. Vozila morajo biti privedena v očiščenem stanju in uporabna za vožnjo. Pregledi se bodo vršili z vso strogostjo, zlasti se bo gledalo na stanje šasije, peres, vzvodov, zavor, kretala, žarometov in hup. Zadnja luč ne sme biti višja nego 1.20 m od tal. Tovorni avtomobili morajo imeti blatnike itd. Po končanem letnem pregledu nepregledana motorna vozila ne bodo smela več voziti. Zamedniki bodo morali k naknadnemu pregledu v Maribor.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolosa
dobite najceneje pri
Nemec J., M Sobota.

GRAJSKI RINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

samo v nedeljo, 24. III. ob 15:15 uri
ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

Duhovita komedija

„Na okrajnem sodišču“

Lucie Englisch Hans Moser
Fritz Imhoff Ida Wüst

Edini film v slovenski izdaji (napisi)

V ponedeljek, dne 25. III. 1940
ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„Na okrajnem sodišču“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

PREDSTAVE:

v ponedeljek, dne 25. III. ob 15:15 uri
ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

v torek, dne 26. III. ob 17:30 uri

in ob 20:30 uri

v sredo, dne 27. III. ob 20:30 uri

Reprezentativen vefilm

Edvard VII. in njegova doba

(Prisrčni sporazum)

V. Francen Gaby Morlay
Janine Darcy Piere R Wilm

Dodatek: Najnovejši Metro in Foxov
tednik ter „Mikky & Silly“!

V tedniku: Edina filmska reportaža iz konference Balkanskega sporazuma v Beogradu.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

Dve lepi prireditvi SK Mure

V nedeljo sta bili na poslu dve sekciji agilne SK Mure. Table teniška je sprejela v goste odlično ekipo SK Celja, šahovska pa je v revanžni tekmi pomerila svoje moči s šahisti mariborskega „Železničarja“. Obe tekmi sta bili zelo napeti in zanimivi in sta nudili izenačeno borbo enakovrednih nasprotnikov.

Table tenis tekma se je končala 9:7 za goste. Muraši so nastopili v postavi Nemeč Ludvik in Janez, Koch ter Kerčmar. Brata Nemeča sta po 7 letni pavzi pokazala, da sta še vedno nevarna borca in sta dobila vse partije, razen ene, katero je Janez lahkomišlno prepustil nasprotniku. Koch in Kerčmar sta zgubila vse partije, vendar ne mogoče radi tega, ker sta slabša od nasprotnikov, temveč radi pomanjkanja rutine. Za njiju so pač potrebni nastopi in če se bosta udeležila domačih turnirjev, bosta prav gotovo dosegla lepe uspehe.

Soboški šahisti so odigrali z Železničarjem drugo tekmo za prvenstvo Slovenije. Mariborčani so se pri tem srečanju revanžirali za zadnji poraz in so zmagali v istem razmerju, kot preteklo nedeljo Mura, t. j. 4¹/₂—3¹/₂ in je tako skupen rezultat obeh srečanj neodločen 8:8. Ta rezultat je za Muraše velik uspeh, kajti Sobočani so dokazali, da na šahovskem polju prav nič ne zaostajajo za najboljšimi ekipami naših največjih mest. Za Muro je zmagal na prvi deski Nemeč J. proti Regoršku, na tretji Kranjec proti Forrayu in na peti Čisar Š. proti Marotiju, dočim je Čisar L. na šesti deski remiziral.

Konec 1 dinarskih kovancev

Opozarjajo se zainteresirani, da se po odloku finančnega ministra stari kovanci po 1 din, ki se umaknejo iz obtoka, ne bodo mogli plačilno sredstvo 26. aprila t. l. Zaradi tega se pozivajo lastniki teh novcev, da jih v najkrajšem času zamenjajo pri blagajnah Narodne banke ali pri državnih finančnih ustanovah. (iz Narodne banke Jugoslavije.)

Velecenjeni g. urednik!

Prosim, da objavite v smislu člena 26 zak. o tisku na članek Jančija Titana „Še o elektrifikaciji“, Murske Krajine št. 8 z dne 25. febr. 1940, tretja stran, prvi in drugi stolpec na istem mestu pod istim naslovom tale popravek.

Ni res, da bi bil jaz „bivši gostilničar v Veščici, sedaj ugleden kmet in gostilničar v Černelavcih brez posestva in brez mlatilnice“, ampak je obratno res, da sem izključni lastnik mlatilnice vrednosti okrog 80 000 D.n in imam za to potreben certifikat in obrtno dovoljenje, ki jo lahko kdajkoli in komurkoli pokažem. Neresnična je trditev, češ da sem iz Amerike „po šupi prišel nazaj“, kajti še danes živi šofer Reich, ki me je pripeljal domov z autom, in ve, da sem mu plačal auto z dolarji. Za vožnjo po morju in kopnem sem pa imel povratno karto, ki sem jo lahko izrabil v roku 6 mesecev. Zato tudi ne odgovarja resnici, da bi mi „stric Janči“ posodil denar za odgonske stroške, ker takih stroškov sploh ni bilo, Jančija pa nikoli nisem prosil posojila in mi ga tudi nikoli ni dal. Trditev „Ta junak piše torej članke pod imenom prvega“ je neresnična, ker sem vse članke zoper g. Jančija pisal sam in sem se vedno tudi s polnim imenom podpisal.

ALOJZ ZEMLJIČ
obč. odbornik.

Pripomba: Za ostale žaljivke in klevete si bom poiskal zadoščenja na sodišču, kakor je to storil napadeni akademik.

Zidana hiša z mlinom

na vodi in posestvo z 5 oralov zemlje ter z vsemi pritliklinami je na prodaj. — Natančnejša pojasnila daje gospa DEUTSCH ROZALIJA, Tešanovci 162.

HALO vso HALO
manufakturno in drugo blago Vam
nudi po izredno nizkih današnjih cenah
FERDO HORVATH
Irgovec — BOGOJINA

Na okrajnem sodišču

Haselhuber je častni pomožni uradni sluga pri nekem okrajnem sodišču dunajskega predmestja. Njegovi dobri znanci sta vdovi Pieringerjeva in H. Pfstangljeva, ki sta obe zaljubljeni v težkega atleta Bergerja. Da se jih otrese, odpočuje Berger v bližnji Mariazell, medtem ko se eni zlaže, da gre v Ameriko, drugi pa v Afriko. Vdovi pa zvete kje se njihov ljubljenec nahaja. Med obema nastane spor, iz tega pretep in vse to se konča pred sodnikom. Ubogi Haselhuber, ki je hotel biti med vsemi posredovalec, najbolj trpi. Tožbe se vrste, akti rastejo, sodnik obupuje. Haselhuber je brez stanovanja in mora noč prespati na sodišču. Kljub navidezni pomiritvi med obema vdovama se po medsebojnem intrigiranju ponovno začeta tožariti. Slednjič se pojavi Berger z drugo ženo. To jih ne pomiri. Na splošno presenečenje pa so akti pred glavno razpravo izginili. Spočetka je obdolžen tega zločina Haselhuber, pozneje pa se izkaže, da sta jih vzela dva potepuha. Stranki se slednjič izmirita in dobri Haselhuber je zopet srečen.

DOMAČE VESTI

— Osebna vest. Upokojen je predsednik tuk. okrožnega sodišča g. Janko Serbec ter ob enem odlikovan z redom sv. Save 3 stopnje. K priznanju z najvišjega mesta naše iskrene čestitke.

„STAROSLOVENSKE MOLITVENE KNIGE“

se ponovno dobijo za 30 dinarjev v knjigarni ZVER IVANA v M. Soboti.

— Ne odklanjajte prispevkov **Dijaškemu podpornemu društvu!** V soboto je bil letni občni zbor Dijaškega podpornega društva, na katerem je odbor polagal račune o delu v preteklem letu. Društvo je izdalo lani 12 300 din za knjige, ki jih je potem izposodilo učencem. Več kot polovica učencev naše gimnazije, ki šteje zdaj okrog 700 dijakov, je dobila na posodo knjige od podpornega društva. Nakup knjig dela v začetku šolskega leta največ preglavic staršem, ki imajo ob vpisu v šolo že tako mnogo stroškov. Mnogim revnim dijakom zato podporno društvo podpre s šolskimi knjigami in tako zmanjša staršem stroške. Društvo ima večino svojih dohodkov od vsakoletne nabiralne akcije po Soboti in celem Prekmurju. Lani je ta akcija prinesla v blagajno lepo vsoto, zato upamo, da dobrotniki revnega prekmurskega dijaštva tudi zdaj ne bodo odrekli društvu skromnega prispevka, ko se bodo o praznikih zglasili pri njih dijaki z nabiralno polo.

— **Tečaj za strojnike in kurjače** priredi Društvo mlatilničarjev za dravbanovino v Murški Soboti. Začetek tečaja bo v soboto dne 23. marca t. l. ob 8 uri zjutraj v dvorani hotela „Slon“ (pri Bacu) v M. Soboti. Po tečaju se bodo vršili izpiti. Reflektanti naj se ta dan tukaj javijo.

— Ne pozabite, da bo 7. aprila maturantski plesni venček.

Eduard VII. in njegova doba

Vladajoči angleški kraljici Viktoriji je velika skrb njen sin prestolonaslednik princ Velski, ki stalno potuje v Paris na zabave. Poleg tega pa tam spozna francoski narod in se navdušuje za njega. Od tega koraka ga niti ne odvrne napeto razmerje med obema državama, ki je nastalo radi incidenta v Sudanu, ki je vzrok mobilizacijam v obeh državah. Diplomati preprečijo grozečo vojno. Leta 1902 zasede angleški prestol princ Velski kot Eduard VII.: Od njega Francozi mnogo pričakujejo pa tudi Nemci se nočejo odreči zblizanju z Anglijo. V Marijinih Lazih se kralj z nemškim kancelarjem Bülowom in s Ciemenceau om. Slednji ima večji uspeh in Eduard VII. se odloči za zvezo s Francijo. Ko prvič službeno obišče francosko prestolnico, je deležen skoraj hladnega sprejema. A kralj pozna Paris in Francoze in jih zna pridobiti zase. Obisk predsednika Francije v Parizu pa je bilo že pravo zmagovalje, ki je našlo svoj izraz v politični zvezi, ki je znana pod imenom „Entente Cordiale“. Kralj Eduard VII. je umrl leta 1910 z željo, da bi njegovo delo rešilo civilizacijo.

— „Orkan“, na sokolskem odru. V proslavo 20 letnice ustanovitve društva je sokolska igralna družina pod vodstvom g. Nišlvcicja, vprizorila imenovano Nučičevo tragedijo. Snov igre je vzeta iz pretekle svetovne vojne, ki je starejši generaciji še v živem spominu ter nam razkrije življenje in borbo slovenskega vojaka, ki ga je tlačila avstrijska pest in ki je pripravil pot do naše narodne svobode. Že z ozlrom na temo se pisatelj ni mogel izogniti mamljivim simboličnim prvina, kar je odmaknilo igro od žive stvarnosti, ki jo čutimo danes pri slehernem koraku. Poleg tega pa so nas razmere postavile še pred drugimi problemi, ki ne dopuščajo nacionaine sanjivosti izza prvih let naše prostosti. In še nekaj moramo poudariti. Vojna psihoza oklepa ves svet z jeklenimi prsti in duši duhove. Odpreš radio: Vojna poročila. Listaš po časopisih: Vojna. Razgovarjaš v družbi: Vojna. Večno ista beseda, ki jim ne moreš ubežati. Ne vem, če je z ozlrom na vse to priporočljivo, da k vsemu temu primakne svoj delež še oder. Ideja tragične nacionalne borbe, ki je naznačena v igri, je pač tokrat bila za priveditelje močnejša vaba in je zatemnila poglede v trenutne razmere, v katerih živimo. Spricho tega je moral režiser g. Nišlvcic, premagati velike ovire, da izlušči iz igre elemente, ki naj zбриšejo časovne in duhovne odmaknjenosti Nučičevega dela. Njegovi igralski rutiniranosti in režiserskim sposobnostim se je to v polni meri posrečilo. Pohvalo pa zaslužijo tudi vsi igralci, ki so se z ljubeznijo lotili dela in se potrudili, da je bila igra igralsko na višini. To velja predvsem za nositelje glavnih vlog gg: Mastekovo, Bencikovo in Antaliča. Pred vprizoritvijo je podal kratek historiat društva podstarosta g. Nišlvcic, akademik g. Šebjanč pa je odlično recitiral pesnitev, ki je spadala v okvir društvene proslave. Občinstva je bilo mnogo. Igro so v nedeljo popoldne ponovili. K doseženemu uspehu vso priznanje!

— **Sneg se je poslovil.** Tako hitro ga je pobralo, da bi si tega nihče ne mogel misliti. V dveh zaporednih nočeh je pritisnil jug in zjutraj so se že pokazali izpod snega zeleni travniki. Marsikod v senci pa bo za spomin na dolgo zimo ostala še tanka plast leda, ki se nikakor noče stopiti.

Nekaj modelov naših prvovrstnih RADIOAPARATOV

prodajamo še naprej po prejšnji nižani ceni.

Prepričajte se — brezobvezno.

RADIO NEMEC, M. Soboti

Körting Minerva
Braun Orion
Mende — zastopstvo.

STROKOVNA DELAVNICA.

Strokovno polnenje auto in radioakumulatorjev.

CENTRAL KINO DITTRICH, M. SOBOTA

V soboto 23. marca zvečer ob 6 in 1/29. uri
V nedeljo 24. marca ob 1/24., 6. in 1/29. uri
V ponedeljek, 25. marca ob 1/24., 6. in 1/29.

Češki velefilm

POSTELJA IZ ROŽ

V gl. vlogi: LIDA BAAROVA

Pri vsakem programu nov
„Metro-Jurnal“ in kulturni film.

Vstopnina 10, 8, 5 in 2 Din

Postelja iz rož

Akademski naslov, a prazen žep ne pomaga mnogo. Zato sta se brezposelna dr. Ivan Kuropinkin in njegov prijatelj Paul Garden lotila gojiti rož. Oba sta mlada in zaljubljena. Garden obožuje neko doktorico za katero pa pogleduje nečak hišnega lastnika. Gosp. Gangvic pa ima poleg nečaka tudi krasno hčerko, a niti malo ne simpatično ženo, ki hoče preko razmer v katerih živi. Slednjič pade v roke nekemu sieparju, ki ji izmami ves denar češ, da bo sezidal moderen hotel. Mož se loči od žene in se pridruži Gardenu in Kuropinkinu. Skupno gojijo vrtnice. Gospa Hangvic je med tem izgubila ves denar in živi v veliki revščini ter se kesa zakaj ni poslušala moža. Njena nečakinja doktorica Marijana jo izvabi na neko proslavo, kjer se zopet sestane s svojim možem. Vse bridkosti so pozabljene in pred oltar stopita dva mlada para: Hangvic—Dr. Kuropinkin in Garden—Marijana.

— **Za zgradbo evang. cerkve v Selu** so darovali sledeči iz Murske Soboti: gg. Benkič Janez, gostilničar 500 Din, Darvaš Aladár kaplan 100 Din, Kemény Marko brezalkoholna rest. 150 D, vd. Čarni Etelka (Verteš) 200 D, Őri Janez v tovarni Benko 30 D, iz Poljske ulice 120 D, iz Kroške, Tišinske in Agrarne ulice skupno 288 D, iz Vrtnice ul. 120 D, Črnko Jožefova Cerkv. ul. 50 D, Črnko Rudolf Cerkvena ul. 20 D, v Rakičanu so skupno darovali 295 Din. Vsem darovalcem se najiskrenejše zahvaljuje cerkevna občina.

— **Milijoni v dim.** Zanimiva je razpredelnica o potrošenih cigaretah in tobaku v preteklem letu. V Prekmurju, ki šteje nekaj nad 90.000 prebivalcev, smo v enem letu spustili v dim za 7 milijonov in 500 528 din. Na soboški okoliš odpade 4 milijone 760 803 din, na graški okoliš 630 187 din, na lendavski pa 2 milijona 109 448 din. Če primerjamo k tem številkam sosednje srece, vidimo, da so v ptujskem pokadili za 8 milijonov tobaka, v ljutomerskem pa za 4 milijone in 200 000 din. Največ smo spustili v zrak Drava, potem pa Ibar. Morava cigaret smo pokadili več kot Zeta.

— **Selo.** Pri nas je imela dne 14. marca t. l. Zveza poljedeljskih podružnic ustanovni občni zbor. Zbralo se je na občni zbor iz 14 pripadajočih krajev več sto članov. Prisostvovali so še gg. Dr. Bratina, srez. načelnik, F. Bajlec, advokat in b. poslanec ter Franc Novak, zastopnik centrale ZPD iz M. Soboti. Omenjene gospode je pozdravil g. Vaš Karol, predsednik ZPD, nato so v svojih govorih navajali, da bo letos težko delavcem odhajati v Nemčijo. V Francijo bo več delavcev sprejetih in bodo 50% boljše plačani kakor lansko leto, tudi doma na javnih delah se bo precej delavcev zaposlilo z dnevno plačo od 25 do 50 Din. Na koncu obč. zbora so burno pozdravljeni govorniki odšli

— Kuzma. Učenci tuk. kmetsko nadaljevalne šole so kot zaključek dvomesečnega učenja vprizorili v nedeljo 10. in 17. marca 5 dejansko igro „Domen“. Zanimanje za igro je bilo oba dni naravnost velikansko. Prostrana šolska soba je bila oba obakrat gubito polna domačega občinstva. Vsi so bili radovedni kako se bodo fantje odrezali. Igra je bila v vsakem oziru dovršeno podana. Vsi igralci so častno rešili svojo nalogo. Posebno je ugajal lepi Domen, ki si je znal osvojiti srce vitke Anke. Posrečena sta bila tudi Jurec in graščak Sova. Največ zabave in smeha pa je nudil berač Urh. Iz celotne igre in scenerije se je uvidelo, da je bila režija v dobrih rokah. Kakor že večkrat, tako se je tu di danes pokazalo, da se gospa šol. upraviteljica Lavrečič Albina rada žrtvuje in ne ustraši težkega dela, samo da napravi veselje igra željni mladini in svojim občanom. Tako lepih iger si še želimo!

Izpred sodišča

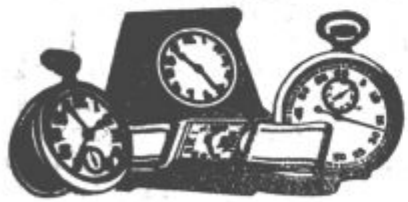
Vojaško obleko je kupil. Vereš Stefan iz Dobrovnika je kupil od nekoga rezervista, ki je bil zaposlen v vojaški krojačnici v Karlovcu vojaško bluzo, hlače in škornje. Po vseh znakih bi Vereš moral vedeti, da so bili ti predmeti državni in zato ga je soboško okrožno sodišče obsodilo na 300 Din denarne kazni.

Lovski tatovi. Belovič Josip, Kutnjak Franc, Šajnovič Josip in Šajnovič Martin s Šafarskega so šli loviti, seveda brez dovoljenja, fazane in drugo divjačino. Bili so dokaj uspešni, saj so ustrelili 9 fazanov. Vendar so jih orožniki izsledili in Belovič Josip, da bi se izognil kazenskemu pregonu, je ponujal orožnikom nagrado, če ga ne bi prijavitili. Vse to pa storilec ni mnogo pomagalo in so se morali zaradi svojega dejanja zagovarjati pred Okrožnim sodiščem v Murški Soboti, ki je obsodilo Beloviča na 1. mesec in 20 dni, Kutnjaka na 1 mesec, Šajnovič Josipa na 1 mesec, Šajnovič Martina pa na 14 dni strogega zapora, vse pogojno za dobo 1 leto.

PREDNO KUPITE

poglejte veliko izbiro raznih lepih daril

za **BIRMANCE** v izložbi

DITTRICH FRANJO

urar, draguljar in optik

M. SOBOTA, Aleksandrova 17
(prek tiskarne).

CENE ZELO SOLIDNE.

Polovico mlatilne garniture

znamke „Garet“ 5 HP, ki se nahaja v dobrem stanju, prodam. Naslov BENKO, trgovec, Veščica.

Prodajam trolejno harmoniko

po niski ceni. Vprašati je v Borejcih 35. pri Gomboc Jožefu.

Občni zbor gasilske župe

Gasilska župa sreza Murška Sobotica je dne 16. marca t. l. priredila svoje letno zborovanje v dvorani grajskega kina v Murški Soboti. Zborovanja se je udeležilo 197 delegatov in 17 članov župne uprave. Veliko udeležbo je prištevati temu, da je murškosoboška gasilska župa ena izmed največjih v naši državi. Zborovanju je prisostvoval tudi odposlanec gasilske zajednice v Ljubljani g. Kramberger Franc, ki je točasno urednik „Gasilca“ v Mariboru.

Predvsem so imeli člani uprave kratko upravno sejo v občinski pisarni, nakar so se ob 8¹/₂ uri podali v dvorano grajskega kina na skupščino. Ob 9¹/₄ uri je starešina g. Benko otvoril zborovanje in pozval navzoče, da zakličejo Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II., v znak vdanosti in zvestobe, trikratni živijo, pri čemer je bila na gramofonski plošči zaigrana državna himna.

Potem je starešina pozdravil vse navzoče, posebno pa odposlanca za

jednice, g. župana Hartnerja in druge viriliste ter pripomnil, da se sreski načelnik g. dr. Bratina zborovanja ni mogel udeležiti ker je službeno zadržan.

Poročilo starešine g. Benka je bilo zelo zanimivo. Predvsem je povdaril, da nima uprava z administrativnim poslovanjem nobenih nedostatkov, čeravno je z ozirom na velikost župe jako obširno. Svoje zadovoljstvo je izrazil nad občevanjem z gasilsko zajednico in povdaril, da zajednica zadnji čas v glavnem osvaja vse predloge župne uprave in dopisuje res v tova rističnem duhu dovolj jasno in hitro.

Okrožno gasilske vaje so se v lanskem letu izvršile po programu kakor je bil sestavljen, v 17 krajih. Na vajah, ki so se povsod vršile pod nadzorstvom članov župne uprave, so gasilske čete nastopale v duhu gasilske taktike, ki smo jo že v letu 1935 v naši župi vpejali. Ta taktika se uporablja tudi na požariščih in je v veliki meri le temu pripisati, da nismo imeli v zadnjih letih nobenega katastrofalnega požara, čeravno je ogled velikokrat izbruhnil v veterne in suhem vremenu. Gasilci so igrajnej večkrat že ob izbruhu zadušili, misli pa pustili, da bi se razširil na sosedna poslopja, ker so v podrobnosti upoštevali gasilsko taktiko.

Nadalje je starešina pohvalil gasilce za dela, ki so jih izvršili v prid bližnjega ter priporočal članom uprave da še nadalje pridno težbajo z njim, vsaj enkrat mesečno pregledati gasilski pribor, katerega d bro stnje je predpogoj za uspešno nastop v slučaju potrebe. Z veselim je ugotovo

da se število požarov manjša in j pripomnil, da v februarju in marcu t. l. ni bilo nobenega požara v območju župe. (Dalje sledi.)

TELEPHUNKEN RADIO APARAT 1940.

OGROMNA IZBIRA
DVOKOLES
NIZKE CENE!

Mali mesečni obroki Dobi se pri znani trgovini RITUPER ALOJZ

trgovina z radio-aparati, dvokolesi, šivalnimi in pisalnimi stroji ter motornimi vozili

MURSKA SOBOTA

Posl. št. I 180/40 — I

Dražbeni oklic.

Dne 28. marca 1940 ob 15 uri proda se v Bokrači pri Malačič Adamu po javni dražbi sledeči predmet: 1 vinska stiskalnica.

K draženju se bo začelo pozivali še le pol ure po gori navedeni uri. Med tem se lahko ta predmet ogleda.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, oddel. IV., dne 16. III. 1940.

KMETIJSKA PODRUŽNICA ZA MURSKO SOBOTO IN OKOLICO

POŠTA. M. K. v N. Ja posek ste dolani prijavitli ter izvršili samo z dovoljenjem. — V. J. v Č. Za predivo najpriporočljivi je ruski in nemški lan. — S. F. P. Za zdravljenje smrdljive žabice v konjskem kopitu poskusite „Villatovo raztopnino“ (Villatösung). Kopito je izrezati, držati čisto in na suhem. — F. F. v B. Za vse svinje, posebno za praseta je vogelje ne samo zdravo, nego potrebno. Najboljše je lipovo vogelje. Če to redno dajate, je prebava in rast odlična, pa svinja ne bo glodala lesa. — J. J. v R. Menjalna pogodba je potrebna samo in za prenos zamenjanih zemljišč ni nikake takse. — K. K. v Š. Radi kmetske zaščite obremenjeno zemljišče se more prodati z dovoljenjem Priv. agrarne banke. — P. I. v K. Rženi otrob ima več beljakovine kakor koruza, zakaj se daje nadomestiti z drago koruzo. Rženi otrob goveja živina najboljše izkoristi, za svinje, posebno praseta je premočan. — L. S. v L. Od mraza zdignjeni setvo zvalekajte kakor hitro morete na njivo. Branjenje za pšenico in ječmenovo setev je koristna, ali preje kot dobi prvo kolenco, rž pašnjice dobro branati. — C. J. v P. Zabranite dotok vode v gnojnično jamo ker taka gnojnica nima vrednosti. Radi enakomerne razdelitve gnojnice na travniku pa je priporočljivo dodati eno tretjino vode, ali samo neposredno pred razvažanjem v gnojnični sod.

Kmetske misli o draginji.

(Konec)

Da dela kmet dnevno povprečno 17 ur, tega menda n kdo ne more zanikati, kdor ve, da mora vstati kmet čisto ob dveh jutraj, ko gre kositi ter spat ob desetih enajstih zvečer, ker tako zahteva od njega vse, kar je okoli njega. Znoj trpljenja, ki ga toči kmet skozi celo leto, pri najnižji plačnem opraviću z njega stane milijone da

za dnevom, torej niti v najmanjši meri ni poplačan; o eksistenčnem minimumu kmet ne more govoriti, o življenjskem standardu se pa naravnost strahuje spuščati v razgovore. Navzlic temu pa se najdejo ljudje, ki prezrejo vse to te brez človeške objektivnosti ne glede na že stvarno dokazane udarce še molče ali naravnost udarjajo poknetu, ne da bi odkrito povedali, da pri vsem tem kmet ni krivec, temveč le „trpin“, ki sam čaka na rešitev iz krempljev časa, v katerem se nahaja.

Že preje izkazane izgube kmeta pa niso osamljene pri njegovem gospodarjenju. To so udarci neposrednega značaja, ki jih vidi kmet dan na dan. So pa bolj težki, kot si to predstavljajo tisti, ki niso tega deležni, se bolj težko jih je pa prenašati temu kmetu, katerega mirna narava je počrneli prisiljena vse, tudi kar je za njega očitno najhujši udarec.

Razveh opisanih neposrednih udarcev pa ima kmet še posredne udarce. Ko mora kmet plačati uvezalno za pri gospodarjenju neobhodne potrebne predmete ter mora dati kmet eno osminka meterstota pšenice za en mali komad plužnega železa; ko mora plačati kmet visoko izvoznino svojih prodanih pridelkov, tedaj je njega duševno razpoloženje miševanja vredno ter bi radi vedeli in videli, pa se ga cenit kot steber države, ne da se ga prezira, če že ne udarja po njem; da bo imel vsaj voljo do nadaljnjega dela, četudi brez koristi. **ŠTEVAN gazda.**

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTO

Vesele in prijetne velikonočne praznike želi uprava Združenja vsem svojim članom in pripadnikom združenja.

Obrati na Veliki petek ostanejo zaprte samo popoldne.

Cenik

veljaven od dne 20. marca 1940 do preklica:

Sladkor kocke in prah	1 kg	Din	15 50
sladkor kristal	1 kg	Din	14 —
sol mleta bela	1 kg	Din	1 50
petrolej	1 lt	Din	7 —
karbid	1 kg	Din	9 —
moka pšenična Ogg Ia	1 kg	Din	4 25
" " Ogg Ia	1 kg	Din	4 —
" " Ogg Ia	1 kg	Din	4 25
" " Ogg Ia	1 kg	Din	4 —
" pšenična za vkuhanje		Din	3 75
" " II	1 kg	Din	3 50
" " črna	1 kg	Din	3 25
" ržena Ia	1 kg	Din	3 50
" " Ia	1 kg	Din	3 —
" " povprečna	1 kg	Din	2 75
otrobi pšenični	1 kg	Din	2 —
otrobi rženi	1 kg	Din	1 50
moka ajdova Ia	1 kg	Din	4 50
moka koruzna mehka	1 kg	Din	2 25
koruzni zдроб (polenta)	1 kg	Din	3 25
pšenični zдроб	1 kg	Din	5 —
kaša prošana	1 kg	Din	4 —
ječmena kaša (ričet)		Din	5 — do 7 —
kaša ajdova	1 kg	Din	5 50
kava pražena	1 kg	Din	88 do 132 —
čaj	1 dkg	Din	2 50 do 3 —
Franck ali kolinska škatlja	1/2 kg	Din	10 50
" " " " "	1/4 kg	Din	5 50
" " " " "	1/8 kg	Din	4 —
" ali kolin. okrogel pak	1/2 kg	Din	9 50
" " " " "	1/4 kg	Din	5 —
" " " " "	1/8 kg	Din	3 50
" " " " "	1/10 kg	Din	2 25
Kueipp	1/5 kg	Din	3 50
" " " " "	1/2 kg	Din	8 —
Enrilo	1/4 kg	Din	6 —
" " " " "	1/10 kg	Din	2 75
Slatina petajnska ali radenska		Din	2 50
mast svinjska	1 kg	Din	18 — do 20 —
olje bučno Ia	1 lt	Din	20 —
olje namizno	1 lt	Din	18 —
olje olivno Ia	1 lt	Din	32 —
riž	1 kg	Din	11 — do 13 —
rozine	1 kg	Din	12 — do 16 —
surovo maslo	1 kg	Din	30 — do 36 —
metle št. 1		Din	12 —
" št. 2		Din	13 —
" št. 3		Din	14 —
ribarice		Din	5 — do 7 —
soda		Din	1 kg 2 50
Kurjava			
drva bukove Ia cepanice	1 m ³	Din	135 —
drva bukove oblice	1 m ³	Din	100 —
drva mehka	1 m ³	Din	90 —
drva cepana	za 100 kg	Din	36 —
premog rujav	1 q	Din	28 —
premog črn	1 q	Din	34 — do 44 —
ogljje bukovo	1 kg		2 —